

Intervju sa potpredsjednicom Narodne skupštine Republike Srbije i članicom Radne grupe parlamentarne dimenzije Procesu saradnje u jugoistočnoj Evropi (SEEC/PSJIE) Gordanom Čomić

Mi parlamentarci moramo podržavati regionalnu saradnju: ona doprinosi socijalnom, demokratskom i ekonomskom razvoju naših zemalja

Gospođo Čomić, šesti sastanak Radne grupe parlamentarne dimenzije Procesu saradnje u jugoistočnoj Evropi (PD PSJIE) održan je u Beogradu u septembru ove godine. Na sastanku se, između ostalog, razgovaralo o sveobuhvatnom izvještaju (Comprehensive report) pripremljenom od strane tada aktuelnog Predsjedavajućeg SEEC/PSJIE parlamentarne dimenzije, a koji predstavlja analizu aktuelnih prijedloga za budućnost parlamentarne dimenzije. Šta biste Vi istakli kao najvažnije elemente ovog izvještaja?

Poslednji sastanak Radne grupe PD PSJIE u okviru našeg predsedavanja održan u septembru u Beogradu bio je odlična prilika da se zaokruži rad tokom poslednjih godinu dana i sumiraju rezultati uloženi napora u cilju institucionalizacije parlamentarne dimenzije PSJIE. Analizirana su dva konceptualno različita predloga pripremljena od parlamenata iz Sofije i Ankare, kao i treći mogući kompromisni predlog koji je pripremila srpsko predsedavanje. Reči je bilo o ciljevima i zadacima buduće parlamentarne skupštine, sastavu delegacija, procesu odlučivanja, organizacionoj strukturi i budžetu, sa ciljem da postavimo obrise nove parlamentarne strukture u regionu i podignemo postojeći Proces saradnje na viši nivo. Na taj način bi parlamentarna dimenzija PSJIE bila kako dopuna, tako i korektiv, međuvladine saradnje u okviru istog procesa.

Tokom predsedavanja Republike Srbije SEEC/om, Vlada je definisala prioritete oblasti djelovanja. Koji su bili prioriteti i da li je bilo konkretnih projekata koji se njima bave?

Regionalna saradnja predstavlja jedan od prioriteta spoljne politike naše zemlje koji doprinosi njenoj međunarodnoj afirmaciji i promociji ekonomskih, kulturnih, naučnih, turističkih i drugih potencijala. Takođe, saradnja u okviru regiona jugoistočne Evrope predstavlja i jedan od ključnih elemenata procesa približavanja Srbije Evropskoj uniji, a uvereni smo da i za naše susede – kako one koji su već članice EU, tako i one koji su na putu do tog cilja – ovo jeste prioritetan interes. Pridajemo poseban značaj razvoju odnosa sa državama u regionu, kao osnovi obezbeđivanja i jačanja stabilnosti i unapređenju svestrane dobrosusedske saradnje. Zbog toga je neophodno da sarađujemo i unapređujemo postojeće inicijative, jer su one okvir za razgovore i pronalaženje zajedničkih interesa i rešenja u različitim oblastima života. Stoga je naša zemlja predsedavanju PSJIE u proteklih godinu dana, od juna 2011. do juna 2012. godine, pridavala izuzetnu važnost sa jasno definisanim prioritetima: nastavak demokratskih procesa i promocija evropskih vrednosti sa ciljem što brže integracije svih država regiona u EU, produbljivanje institucionalnog dijaloga sa Evropskom komisijom i institucijama EU, saradnja u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, prevazilaženje ekonomske krize i njenih posledica, jačanje privredne saradnje, trgovine, privlačenje investicija, podizanje nivoa regionalne saradnje u oblastima zaštite životne sredine, prevencije i otklanjanja posledica svih vrsta nepogoda, saradnja u oblasti zdravstva, trgovine, turizma, unapređenje projektno orijentisane saradnje kroz regionalni okvir Saveta za regionalnu saradnju, realizaciju što većeg broja infrastrukturnih projekata u regionu,

unapređenje saradnje u oblasti obrazovanja, nauke, kulture, i saradnje mladih. Posebna pažnja je posvećena unapređenju parlamentarne saradnje. Najveći broj projekata u ovim oblastima realizovan je na nivou izvršnih vlasti zemalja u regionu, a tokom predsedavanja Srbije bio je uključen veliki broj eksperata koji su nastojali da unaprede saradnju u svim oblastima.

Nakon analiziranja dva predložena modela institucionalizacije od strane Bugarske i Turske, kao predsjedavajuća Radne grupe recite nam šta je predloženo kao kompromisno rješenje u smislu strukture, organizacije i načina djelovanja buduće Parlamentarne skupštine?

Kada imate dva konceptijski različita modela, teško je pronaći treći kompromisni model. Ipak, mi smo se upustili u takvu misiju i na kraju možemo konstatovati da smo do neke vrste kompromisa i došli. Dogovorili smo se o načinu predstavljanja parlamenata zemalja članica u budućoj parlamentarnoj skupštini kao i organizacionoj strukturi koju će činiti Plenum, tri grupe Komiteta koji će se baviti ekonomijom, infrastrukturom i energetikom, potom pravdom, bezbednošću kao i socijalnim razvojem, obrazovanjem, istraživanjem i naukom. Pored Komiteta predviđeno je i uspostavljanje *ad hoc* radnih grupa, jednog stalnog komiteta i predsjedništva koje će činiti prethodni, sadašnji i budući predsjedavajući PD PSJIE. Ipak, ostala su određena otvorena pitanja, kao što su karakter budućeg Sekretarijata parlamentarne skupštine, tj. da li će on biti internacionalni ili stalni, a u vezi sa tim i predlog budžeta, čija je priprema data u zadatak Regionalnom sekretarijatu za parlamenatnu saradnju sa sedištem u Sofiji. Takođe, ostala su nedefinisana pitanja kvoruma i načina odlučivanja buduće parlamentarne skupštine. I pored toga, sa zadovoljstvom mogu da konstatujem da je u toku našeg predsedavanja procesom načinjen suštinski napredak i prevaljen ogroman put ka institucionalizaciji parlamentarne dimenzije. Kroz svako sledeće predsedavanje ćemo, na zadovoljstvo svih, biti sve bliže tom cilju. Izvesne nesuglasice koje su se javile vidim kao izraz demokratičnosti i transparentnosti naše saradnje.

U svetlu inicijativa tokom predjedsavnja Srbije SEECP parlamentarnom dimenzijom, šta očekujete u ovoj oblasti od Vaših kolega u Skoplju koji su preuzeli predsjedavanje?

Uloga Procesu je kreiranje nove budućnosti za JIE, zasnovane na miru, demokratiji i ekonomskom prosperitetu, kao i punoj integraciji država regiona u evropske strukture. Činjenica da su se sve zemlje Zapadnog Balkana opredelile za priključenje EU, zahteva od nas preduzimanje temeljnih reformi i uspostavljanje novih sistema vrednosti. Radeći zajedno u velikom broju oblasti značajnih za život naših građana šaljemo jasan signal našim partnerima u EU da region gradi atraktivno, stabilno i predvidivo ekonomsko i investiciono okruženje, koje je spremno da odgovori zahtevima razvijenih zemalja. Od izuzetnog je značaja da zemlje regiona sarađuju u usklađivanju nacionalnih zakonodavstava sa pravom EU, zauzimanju zajedničkih stavova, pozicija i zajedničkih istupanja pred evropskim institucijama, posebno u onim sferama koje će građanima obezbediti bolji kvalitet života. Kao parlamentarci moramo dalje podsticati saradnju, jer smo sigurni da će doprineti društvenom, demokratskom i privrednom razvoju svih zemalja. Očekujem i od svojih kolega iz Makedonije da tokom predsedavanja budu posvećeni ovim ciljevima, da konačno definišemo obrise nove parlamentarne skupštine koja će omogućiti da se glas regiona čuje kao jedan u EU, ali i u celom svetu.

Kako vidite ulogu Savjeta za regionalnu saradnju (RCC-a) u kontekstu unaprijedjenja regionalne parlamentarne saradnje?

Tokom našeg predjedavanja, a i pre toga, imali smo odličnu saradnju sa Regionalnim savetom za saradnju u Sarajevu, kao glavnim forumom za identifikovanje konkretnih projekata čija realizacija bi trebalo da zadovolji realne potrebe regiona, a čiji je jedan od prioriteta parlamentarna saradnja kao krovna tema koja je uključena u sve ostale prioritete. Smatramo da je RCC najznačajniji regionalni forum za dijalog između različitih zemalja, međunarodnih organizacija i donatorske zajednice, i zato želimo da se zahvalimo za do sada uložene napore i da ohrabrimo buduće projekte RCC čiji je cilj da se nastave aktivnosti u cilju unapređenja regionalne saradnje. Svaki od postojećih formata međudržavne saradnje, ali i svaka aktivnost koju organizuje ili koordinira RCC su još jedan novi element u sve bogatijem mozaiku saradnje u jugoistočnoj Evropi.